

17. Aarg. Nr. 18.

Redigeret af C. M. CHRISTENSEN.

16. September 1917.

Fra de belgiske Jernbaner under Krigen.

Ved Otto Bendixen.

Ved Indretningen af Militærdriften paa de belgiske Baner gaves der, som »Zeitung des Vereins Deutscher Eisenbahnverwaltungen« skriver, i Begyndelsen ogsaa Vanskeligheder at overvinde, der ikke med Vilje var fremkaldt af Belgierne, men havde deres Aarsag deri, at Belgierne førte Driften til Dels efter væsentlig andre Grundsætninger end de, hvormed det tyske Jernbanepersonale er vant. Medens det f. Eks i det tyske Sikringsvæsen er en bekendt Grundsætning at lukke Sporskifterne i enhver Stilling ved en Haklaas, og yderligere ved et Rigeltræk bringe Sporskifter, der befæres mod Tungespidsen i Afhængighed med det tilhørende Signal, saa sikrer Belgierne deres Sporskifter derved at de ved en Kontravægt stedse lader dem holde i en vis Normalstilling, som svarer til den mod deres Spids rettede regelmæssige Toggang. Maa et Sporskifte undtagelsesvis befæres mod Spidsen anderledes end i sin Normalstilling, saa maa en Mand staa ved Siden, og under hele Togets Gennemkørsel fastholde Sporskiftet i den omlagte Stilling. Fra Tungeroden lader man simpelt hen Sporskiftet køre op. Efter det foranstaaende behøver der vel næppe særligt at henvises til, at derved maa hver enkelt af Togets Aksler paany besørge Opkørselen, thi efter Gennemkørselen af hver enkelt Aksel lægger Kontravægten igen Tungen i Normalstillingen. Ved regelmæssige Kørsler behøver altsaa paa en belgisk Banegaard i Almin-

delighed ingen Sporskifter at skiftes, ved Afvigelser bestaar Sikkerheden deri, at Sporskifteren staaer ved Siden af Skiftet og fastholder dette.

Naar man kender en belgisk Banegaard, er Arbejdet der paa langt nær ikke saa sikkert som en tysk Banegaard, (ej heller som paa en dansk), Belgien har som Følge heraf en yderst ugunstig Uheldstatistik; men Arbejdet er forholdsvis enkelt. Afhængighederne, paa hvis Samarbejden Toggangens Sikkerhed i Tyskland (som ogsaa i Danmark) beror, mangler i Belgien næsten fuldstændig, de gennem alle disse Afhængigheder foraarsagede Ophold falder bort. Som Følge heraf gaar Arbejdet hurtigt, og kun af denne Grund har Belgierne kunnet bestride deres Trafik paa deres, efter almindelige Begreber, forældede og for smaa Banegaarde.

Men er man ukendt paa en Banegaard, saa bliver Sporskifteindretningernes Utilstrækkelighed i Forbindelse med den Omstændighed, at Sporskifternes Normalstilling er indrettede efter den uvante Kørsel paa venstre Spor, meget let Aarsag til Afsporinger. (I Belgien og forøvrigt ogsaa i Østrig køres paa venstre Spor). Mange Afsporinger blev ogsaa foraarsaget af de daarlige Spørrelæger. Belgien anvender til Banevedligeholdelsen forholdsvis meget ringe Midler og søger f. Eks. ved at anvende svær Overbygning at bringe Omkostningerne ved Sporvedligeholdelsen ned til det mindst mulige, en Bestræbelse som bekendt paa Hovedstrækningerne har ført til den, svære belgiske Goliathprofil. Men den svære Profil forøger naturligvis kun lidt Træsvel- lernes Varighed, derimod faar disse Svellers Forraadelse en væsentlig Støtte gennem de Kulslugger,

som Belgierne anvender til Ballastmateriale. Hvem som passerer en ikke netop nylig ombygget belgisk Træsvellestrækning vil finde mange løse Skinnesøm.

Til disse Farer, som er betinget af de belgiske Ejendommeligheder, kommer da naturligvis endnu de tilsigtede Forstyrrelser: Fornagling af Skinner til falske Spor særlig i Sporskifter, Krydsninger og lignende vanskeligt opdagelige Steder Sprængning af Broer og Tunneller, (Fig. 1) Spærring af Tunneller ved Hjælp af Driftsmateriel, der er bragt til Afsporing, og navnlig Ødelæggelsen af Telegraf- og Telefonanlæg, der hyppig ved Blindledning paa Steder, som vanskelig kunne opdages var blevet gjort ret virksom.

Hvor meget i Begyndelsen Manglen af enhver Telefonforbindelse mellem

Murværk, sig ikke indbygge ganske profitfri, men hvad hjalp det? Strækningen var yders vigtig, Profilen for det rullende Materiel var i det mindste tilstrækkelig, og dertil vilde Ødelæggelsen om nogle Dage være erstattet af nyt Murværk. Man kneb altsaa et Øje til, og tog med alle Forsigtighedsregler — Kørehastighed i Tunnellen kun 5 Km. —

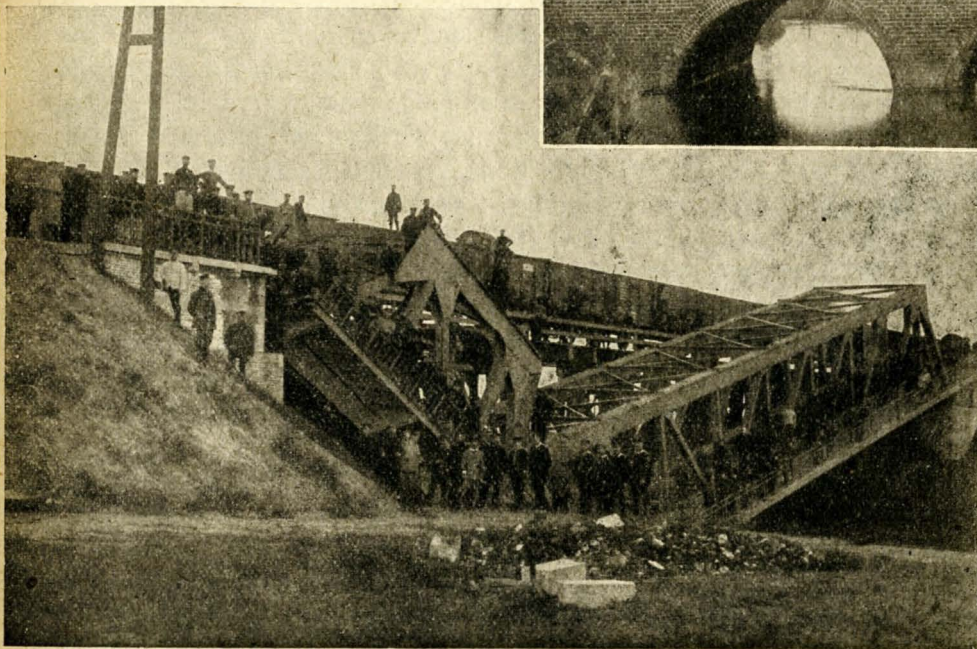
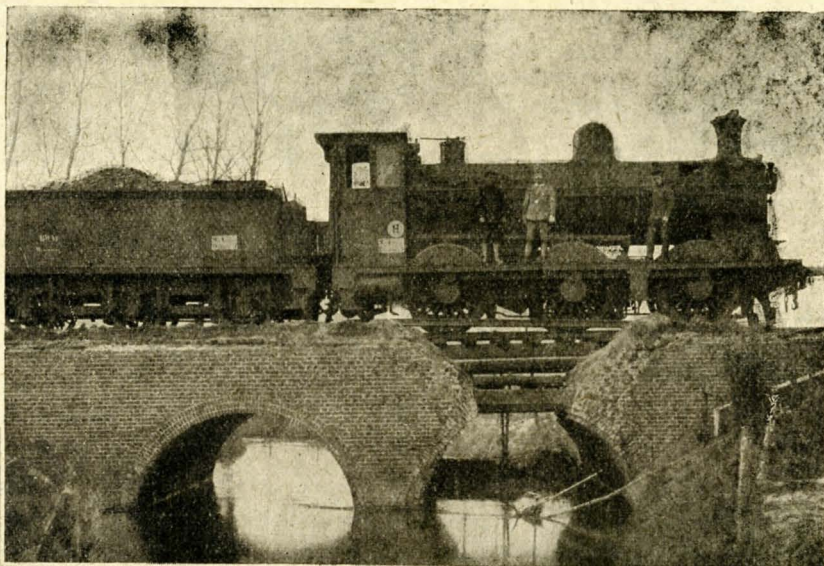

Fig. 1. Øversie Billede: Et belgisk 3-aks koblet (C) Godstogslokomotiv.

Nederste Billede: Sprængt Jernbro, bag denne en af tyske Tropper atter fremstillet Bro med Militærtog.

Strækningen i Drift, skønt ejheller Telegrafledningerne endnu atter var bragt i Orden.

Om Aftenen den Xte August kørte jeg, skriver en tysk Militær-Togleder, med et Arbejdstog med Bygningsmaterialer og Arbejdere til Tunnellen. I X lod jeg holde og forsøgte at fastslaa, om Strækningen var fri, et Tog kunde endnu være under Vejs. Telegraf eller Telefon gaves ikke, vi var henviste til vore Øjne,

de enkelte Stationer forstyrrede, viser maaske bedst følgende lille Tildragelse:

Paa den enkeltsporede Strækning mellem X og Y ligger en Tunnel som Belgierne havde sprængt. Men den godt forberedte Sprængning var kun slet lykkedes, af 14 Miner var kun en sprunget, saa at Tunnellen snart igen var farbar. Dog lod den Afstivning, som skulde erstatte det bortsprængte

og de lod os i Retningen af Y se Røgen fra et mod os kørende Lokomotiv. Nogle Minutter efter ser vi ogsaa et Tog forlade den foran os liggende Tunnel. Langsomt og betænkeligt nærmede Toget sig os, og kører endelig gennem Indkørselsspor-skiftet til X. det var et tomt Tog, som var blevet aflæstet i Y. Lederen, der fulgte med Toget, var mig bekendt som tilforladelig. Jeg spurgte ham, om

Strækningen var fri og fik det Svar, at der nu ikke kunde komme mere, man havde i Y slet ingen Maskine mer.

Jeg vilde netop til at afgaa, da kom en Felt-Telegrafafdeling, der var beskæftiget med Istandsættelsen af Ledningen, og havde udrettet deres Arbejde netop til X. Jeg vilde benytte Lejligheden og melde Toget af. Straks er Feltapparatet stillet op, og efter nogle forkerte Indstillinger faar vi ogsaa lykkeligt Y.; men vort Arbejdstog bliver ikke modtaget, et af Jernbanebygnings-Kompagniets Tog er netop ved at afgaa.

I Retningen af Y. opdager vi ogsaa igen en Røgsky; men den bevæger sig ikke af Stedet. Vi ventede et Kvarter Tid, Toget maatte længst være ankommen. Vi ventede yderligere et Kvarter, men Toget kom stadigt ikke. Imidlertid var det blevet mørkt, saa man heller ikke kunde se mere, om der steg Røg op. Jeg begyndte at tvivle paa Rigtigheden af den modtagne Melding og antog at Y. havde ment det netop ankomne tomme Tog. Men Y havde ganske bestemt og tydeligt meldt Jernbanebygnings-Kompagniets Tog, og det ankomne Tog var et tomt Tog fra en helt anden Tropeafdeling. Jeg forsøgte endnu en Gang at opnaa Forbindelse med Feltapparatet, men forgæves. Alle alle mulige andre Steder kom, kun Y. var ikke til at faa.

Sluttelig kørte jeg trods alt af Sted med den nødvendige Forsigtighed: Hastighed 15 Km., ved Tunnellen gjordes holdt, to Mand gik forud med Fakler, og i 300 Meters Afstand fulgte Toget langsomt efter. Ved Udgangen toges atter Plads i Toget, og med 15 km. Fart gik det videre. Da pludselig — imidlertid var det bleven fuldkommen Nat — fik vi Stoppesignal: Foran os laa Jernbanebygnings-Toget afsporet med to Aksler, og som vi næsten en Time havde ventet forgæves paa. —

Et andet og kraftigt Middel som ikke sjældent anvendtes af Belgierne for at lægge de indtrængende Fjender Hindringer i Vejen og forårsage de størst mulige Ødelæggelser var de »løbske« Lokomotiver og Tog. Disse rummede jo altid en Fare, og hvad de har afstedkommet er næppe blevet bekendt, men Resultatet beroede dog paa en Tilfældighed, da man selvfølgelig ikke havde nøjagtig Besked om Tidspunktet for Fjendens Bevægelser.

Et af de største Forsøg med disse løbske Tog foregik paa den Maade, at Belgierne formerede et Tog, der baade for og bag havde 2 Lokomotiver og i Midten 12 Vogne. Disse var tungt belæssede med Sand og Sten. Alle 4 Lokomotiver var fyrede

op til den højeste Dampspænding og Sikkerhedsventilerne var fornaglede. Dette djævelske Tog slap man saa løs, saa der uden eget Tab af Menneskeliv kunde forårsages den størst mulige Revache.

Men som sagt beroede Resultatet nærmest paa Tilfældigheder. Et saadant vilde øjensynligt kun blive naaet af dette Foretagende hvis Toget, naar det

Fig. 2. Transportabel elektrisk Central.

naaede det af tyske Tropper besatte Jernbanenet, kunde støde paa et tysk Tog ladet med Mennesker eller Krigsmateriel. I saa Fald vilde der naturligvis ske et frygteligt Sammenstød. Den intensive Kraft, der findes i et saadant frembrusende Tog, havde sikkert ført til meget betydelige Ødelæggelser ogsaa paa Jernbaneanlægene, hvis Sammenstødet havde fundet Sted f. Eks. ved en vigtig Spor krydsning eller paa en Banegaard.

Man ser dog klart, at Forudsætningen for et gunstigt Resultat med disse »løbske« Lokomotiver ene og alene, foruden Tilfældigheder af forskellig Art, yderligere er betinget af en utrolig Uopmærksomhed fra Betjeningens Side ved den tyske Jernbanedrift. Med Henblik herpaa er det selvfølgelig, at straks efter Besættelsen af de belgiske Jernbane-

inier, er der blevet agtet paa alle Eventualiteter i i Retning af Muligheder for Forstyrrelser. Naturligvis har man hermed regnet med mangfoldige andre i Krigen mere sædvanlige Muligheder end netop med løsslupne Jernbanetog. Ophavsmanden til denne Tanke maatte i hvert Fald sige sig selv, at lagttagelse af det frembrusende Ulykkestog paa Strækningen hurtigt vilde blive meddelt til den næste Etapestation gennem Telefon eller Telegraf. Naturligvis vilde der da ske, hvad der i Virkeligheden ogsaa blev udført, nemlig at bringe det farjige Tog til Afsporing. Til den Hensigt er de

Efter at man nu een Gang kendte Specialiteten »løbsk« Tog, havde man naturligvis ogsaa Mulighed for at tage saaledes imod dem, at de ved passende Lejlighed kunde bringes til Standsning endog uden Tab af Materiel. Paa dobbeltsporede Strækninger behøvede man i den Hensigt kun at holde et Lokomotiv parat, der uden nævneværdig Vanskelighed kunde bringe sin Hastighed i Takt med det løsslupne Tog. At springe over i et ved Siden af med samme Hastighed kørende Tog, er som bekendt ikke noget Kunststykke. Systemet »Trinbaner« eller roterende Baner, som

Fig. 3. »Løbsk Tog«, ødelagt af de tyske Tropper.

Midler, der i Krigen staa til Raadigheder, ligesaa simple som talrige.

I Belgien gik de tyske Soldater frem paa den Maade, at de paa et Sted oprev Sporet (Fig. 3). Her foregik saa Ødelæggelsesværket uden Fare for Troppene og paa den Maade, at de forreste Lokomotiver bragtes til Standsning ved at de væltede om og sammen med Vognene, der skubbedes op over dem, og de bageste Lokomotiver, dannedes et stort Kaos. Straks blev der da af Jernbanetropperne lagt et Omløbsspor, og Ulempen var overvunden. Det er indlysende, at selv under den Synsvinkel, at dødt Materiel i Krig er af en vis Værdiløshed, saa staa Ofringen af 4 Lokomotiver og 12 Vogne ikke i Forhold til dette Resultat.

man har forsøgt paa forskellige Udstillinger, beror jo derpaa, at Mennesket vel er i Stand til at overvinde en vis Middelbevægelseshastighed.

Springet fra et Lokomotiv til det »løbske« Togs første Lokomotiv vilde saaledes give en Jernbemand udmærket Lejlighed til at spærre af for Dampen eller aflaste den overanstrengte Dampkedel. Nu drejer det sig yderligere om at overvinde den i det frembrusende Tog indeholdte levende Kraft (Se Maskinlæren II. Udg. S. 14), saa rationelt, at det rullende Materiel ikke lider nogen Skade. Man maa derved se bort fra Bremsning af det forreste Lokomotiv eller straks at gaa over til Arbejde med Kontradamp, thi derved er der Fare for, at Koblingerne briste, og Vognene bag de forreste Lokomotiver trykkes op i hinanden,

og saaledes dog hidføre den Ulykke, som man vilde forhindre. Det maa straks anses for udelukket, at saadanne løsslupne Tog er forsynede med gennemgaaende Bremse, eller Indretninger hertil er i Orden. Der maa derfor paa det ved Siden af Toget kørende Lokomotiv yderligere være Personale, der kan springe over paa det andet forreste og de 2 bageste Lokomotiver, hvor der spærres af for Damptilførslen, Kedlen aflastes, og lidt efter lidt maa Toget gennem Bremsevirkning og Kontradamp bringes til Standsning.

(Fortsættes).

Til Regeringen!

I tidligere indgivne Andragender om Lønningsforbedring eller Dyrtidstillæg under Krigen har Centralorganisationerne som Argument fremført to lige talende Omstændigheder, nemlig at Priserne allerede var stegne før Krigen, og at denne Prisstigning senere har fortsat sig, samt at Tjenestemændene for hver Gang stod daarligere rustede end tilforn Glid at modstaa Trykket af, at alle Livsfornødenheder fortsat gik op i Pris. Dette har medført, at Tjenestemændene ikke blot relativt — i Forhold til andre Borgere — men effektivt blev stillet ringere end forsvarligt var, thi ved hver Perodes Afslutning var Tjenestemanden stadigt ringere stillet, fordi Priserne var vokset langt ud over, hvad det sidste Tillæg forudsatte. Mellemtidens voksende Udgifter har opslugt mere end Tillægene og medført en udbredt Forarmelse. Rigtigheden heraf er sikkert Regering og Rigsdag bekendt, thi det fremgaar jo til Overflod af de officielt publicerede Priser, at Stigningen stadig har fortsat sig, og at den navnlig har vist sig haard paa det Omraade, hvor den trykker værst, nemlig paa Føde, Beklædning og Brændsel.

Tjenestemændene staar nu foran den tilstundende Vinter i en økonomisk afkræftet Tilstand, med Udsigt til bitre Savn for Flertallet af Standen, en Tilstand, som vi ikke kan anerkende, at der foreligger Berettigelse til. Regering og Rigsdag kan ikke knæsette som retfærdigt Princip, at den af Staten lønnede Arbejder skal være ikke blot rela-

tivt, men absolut daarligere stillet end arbejdsføre og arbejdsvillige Personer indenfor Industriens Arbejderklasser. Det Materiale, der foreligger til Belysning af vore og andre Stænders og Klassers Forhold, og som Lovgivningsmagten har let Adgang til, vil vise, at der her ikke er Tale om Overdrivelse fra vor Side. Men derfor ønsker Tjenestemændene ogsaa, at der sker en Ændring i Regeerings og Lovgivningsmagts Stilling til Tjenestemanden.

Af Tal, der beror paa officielle Oplysninger, og som har været os tilgængelige, skal vi fremsætte følgende:

Efter Statistisk Departements seneste Oplysninger er Varernes Pris for et vist Husholdningsbudget — en Familie med 2000 Kr.s Indtægt — i de 3 Krigsaar steget med henholdsvis 55 pCt. og 66 pCt., eftersom der regnes med hele Forbruget eller med Udgiften til Fødevarer; de tilsvarende Tal for Tiden fra Lønningslovens Affattelse i 1907 indtil Juli 1914 er henholdsvis 12 pCt. og 16 pCt., saaledes at den samlede Prisstigning for det nævnte Budget er 67 pCt. paa hele Forbruget og 82 pCt. paa Fødevarer alene; jo lavere Indtægten er, og jo større en Del af den, der derfor maa anvendes til de første Livsfornødenheder, jo nærmere ligger Forringelsen ved det sidste høje Tal 82 pCt.

Angivet i Penge stiller det sig saaledes, at en gift Tjenestemand, for hvem en Løn af 2000 Kr. i sin Tid ansaas for passende, i Løbet af de 3 Krigsaar har haft et Tab, der stiller sig saaledes:

I Aaret 1915	326 Kr.
I Aaret 1916	718 -
I Aaret 1917	1094 -
	<hr/>
	2138 Kr.

Lægger man hertil Tabet ved Prisstigningen fra 1907 til Begyndelsen af 1915, der udgør 240 Kr. aarlig, altsaa tilsammen i tre Aar	720 Kr.
faas ialt et Tab i Krigsperioden af.....	<hr/>
	2858 Kr.

Til at bøde herpaa har Tjenestemændene opnaaet i Dyrtidstillæg:

I 1915 fra	0—150 Kr.
I 1916	0—300 -
I 1917	0—400 -
<hr/>	
	lalt fra 0—850 Kr.,

hvertil nu er stillet i Udsigt en mindre Forøgelse for indeværende Aar.

Det er indlysende, at en samlet Indtægtsnedgang paa ca. 2000 Kr. — altsaa et Aars Løn — i Løbet af 3 Aar for en saadan Familie kun har kunnet finde Sted under dybe Afsavn eller ved Stiftelse af uoverkommelig Gæld.

For Tjenestemænd med ringere Indtægt — og den overvejende Del af Statens Tjenestemænd har betydelig ringere Løn end 2000 Kr. —, hvor der under normale Forhold kun er til lidet udover det absolut nødvendige, har Savnet maattet ske paa Bekostning af den nødtørftige Føde og Klæder, saaledes at her er Tale om en virkelig Underernæring, men ogsaa for Tjenestemandsfamilier af Middelklassen med mellem 2000—4000 Kr. Indtægt, om hvis Husførelse Statistisk Departement har offentliggjort Oplysninger, er den nødvendige Nedsættelse af Forbruget gaadt ud over Behøvet af Nødvendighedsartikler; betegnende er saaledes den i Stat. Eft. Nr. 9 for 12. Juni d. A. anførte Sammenligning mellem Forbruget i en Arbejderfamilie i 1909 og en Tjenestemandsfamilie med ca. 2500 Kr. i 1916, der viser, at medens Arbejderen allerede da kunde anvende ca. 1000 Kr. til Fødevarer m. v., kunde Tjenestemanden, skønt Prisniveauet for Fødevarer i 1916 laa mindst 50 pCt. over Niveauet i 1909, kun anvende 850 Kr. Fordringen til Tjenestemændene om, „at de maa indskrænke sig“, er da bleven opfyldt paa den Maade, at de har maattet knappe af paa den forsvarlige Ernæring.

Organisationerne sidder inde med Oplysninger om Etatspersonalets Gældsforhold til de Laanekasser, der er berettigede til at yde Laan mod Gageanvisning, og man ved herfra, at Tjenestemændenes daarlige økonomiske Forhold har givet sig Udslag i stærkt stigende Laanebegæringer. Eksempelvis skal nævnes, at det samlede Beløb for nystiftede Laan til

Civiletaternes Tjenestemænd i „Statsfunktionærernes Laaneforening“ og i „Laane- og Spaaneforeningen for Embeds- og Bestillingssteg fra 663,000 Kr. i 1915 til 843,000 Kr. i 1916, og at dømme efter de foreløbige Opgørelser for indeværende Aar, synes en tilsvarende Stigning at foreligge.

Medens det er almindelig anerkendt, at de forløbne Krigsaar har bragt Befolkningens Hovederhvervs selvstændige Personer meget forøgede Indtægter, har disse Erhvervs Arbejder- og Funktionærklassers Indtægtsforhold ikke manifesteret sig paa en udpræget Maade. Imidlertid har Central-Organisationerne søgt at tilvejebringe nogle Oplysninger paa dette Omraade, og selv om disse ikke er meget omfattende, mener vi at turde hævde, at der indenfor Industriens Arbejderklasser har fundet en Indtægtsstigning Sted paa 40—50 pCt. i de omhandlede 3 Aar. For de Kontorfunktionærers Vedkommende, hvis Uddannelse kan ligestilles med den, Etaterne kræver, er Forholdet ikke mindre gunstigt, og vi har ved Henvendelse til Organisationer omfattende Kontor-medhjælpere erfaret, at tilsvarende Stillinger som Civiletaternes Begyndelsesstillinger gennemgaaende er aflagt med Beløb, der er fra 50 til 80 pCt. højere end Etatslønningerne.

De her anførte Forhold giver en naturlig Forklaring af de Vanskeligheder, som nogle af Etaterne i de sidste Par Aar har haft med at skaffe sig Tilgang af fornødent nyt Personale, og Organisationerne tør tilføje, at man har det Indtryk, at Personalet i sin Helhed ikke i samme Grad føler sig saa fastknyttet til Etaterne som tidligere.

Naar Organisationerne nu henvender sig til Regering og Rigsdag med Andragende om Dyrtidstillæg for det kommende Aar, er det under Forventning af, at dette ikke alene afpasses efter de herskende høje Priser, men ogsaa, at det tilmaales under Hensyntagen til, at Tjenestemændene hidtil har været overmaade ugunstigt stillet baade reelt og i Forhold til den øvrige Befolkning. Centralorganisationen mener herefter at maatte præcisere sit Krav om Dyrtidstillæg for det kom-

mende Aar til 840 Kr. som Normaltillæg, hvilket ønskes udbetalt maanedsviis, og saaledes at mindst Halvdelen heraf gøres pensionsgivende.

Organisationerne anser det for absolut paa krævet, at Dyrtidstillæg ydes til alle Tjenestemænd uden Hensyn til Lønningsindtægt.

København, den 1. September 1917.

Centralorganisationerne
for Told- og Trafiketaternes Embeds- og
Funktionærklasser.

N. C. Henriksen.

Ch. Petersen.

Hvad vi husker, naar vi stemmer.

Norges Jernbanemænd stod i Slutningen af Maj Maaned ganske i den samme Stilling, som den, vi danske staar i nu. Den norske Regering havde udarbejdet et Lønningsforslag, som Personalet ikke kunde være tilfreds med. Alle Henstillinger fra Organisationens Side havde været forgæves. Regeringen vilde ikke strække sig yderligere; den kunde ikke paa lægge Statskassen saa store Udgifter, som en væsentlig Imødekommenhed overfor Tjenestemændene vilde kræve, hævdede den. De norske Jernbanemænd var imidlertid fast besluttede paa ikke at vige i denne Sag og vedblive med at føre en Sultetilværelse. Delegeretmødet i Kristiania vedtog enstemmigt at møde Regeringens Vægring med en Pladsopsigelse — og Medlemmerne sluttede sig fuldstændig til Delegeretmødebeslutningen. Dette modige Skridt, som iøvrigt samtidig blev tiltraadt af det øvrige Personale og mødt med en stærk Sympatitilkendegivelse fra Norges Stationsforstanderforening, havde, som vi tidligere har meddelt gennem „Dansk Lokomotiv Tidende“, den Virkning, at Stortinget, der havde faaet Regeringens Forslag til Behandling — til Trods for meget stærke agrariske Betænkkeligheder — forbedrede Forslaget i en saadan Grad, at det for hver Tjenestemand betød mellem 2 og 300 Kr. aarlig, foruden at Stortinget forbedrede Dyrtidstillæget ganske betydeligt. Kort og godt: Organisationens og Medlemmernes sikre Optræden, deres faste Villie til at hævde Standens Livsinteresser ved

at sætte selve deres Stillinger ind derpaa, havde øvet den Virkning, som ingen Henstillinger og ingen selv nok saa gode Argumenter havde været i Stand til.

Det var et „Løft“, som det hed deroppe, de norske Jernbanemænd tog i Maj Maanedes sidste Dage, det betød noget. Et Løft, der gav Standen mere Respekt, der gav lysere Vilkaar i Tjenestemændenes Hjem — mere Mad i Spisekammeret og rigeligere Beklædning til Hustruer og Børn, der længe havde maattet savne det nødvendige. Vi danske Jernbanemænd fulgte disse Skridt med den allerdybeste Interesse. De Vilkaar, vore norske Brødre levede under, var jo i et og alt lig dem, vi er underkastede. Ogsaa deroppe spredte Godtiden sit Guld fra oven af og ned efter — ud over det private Erhvervs Mænd. — Kun de fastlønnede Folk havde Samfundet ikke Øje for — eller ingen Tid til at beskæftige sig med. Men ved selv kraftigt at henvende Opmærksomheden paa sin Eksistens, lykkedes det den norske Jernbanemand at blive regnet med. Det viste sig, at det norske Samfund godt kunde yde sine Tjenestemænd rimelige økonomiske Vilkaar, naar det var nødvendigt. Det danske Samfunds Stilling overfor sine Tjenestemænd er ikke en Smule mere velvillig, end det norske var før Lønningsforbedringen deroppe. Den danske Tjenestemands Stilling overfor Samfundet behøver derfor ikke at være mere beskedden, end de norskes var. Samfundsinstitutionerne har jo desværre ikke frigjort sig for de kapitalistiske Driftsprincipper i højere Grad, end at Lønningerne til Tjenestemændene fastsættes under Hensynet til, hvor langt det er nødvendigt at strække sig. Hidtil har Administration og Lovgivningsmagt, der repræsenterer Samfundet, ikke fundet det nødvendigt at strække sig videre end til at flikke et Par højst ufuldstændige Lapper paa vor indtil det latterlige utidssvarende Lønningslov. Det gælder nu for Tjenestemændene selv tilstrækkelig kraftig at understrege Nødvendigheden af at foretage mere gennemgribende Reparationer. Gør vi det — viser vi, at vore berettigede Krav har

Delegeretmødet.

Den 15. September afholdtes i Aarhus de ekstraordinære Kredsgeneralforsamlinger og Delegeretmøde. Vi kan forbigaa Forhandlingerne paa Kredsgeneralforsamlingerne i Korthed, idet det jo ikke var dem, der langede Interessen, men derimod det Spørgsmaal, der stod paa Delegeretmødets Dagsorden.

Begge Kredsgeneralforsamlinger vedtog at godkende Kredsbestyrelsernes Opkrævelse af Ekstrakontingent, dermed er Udskrivningen af dette en i alle Henseender fuldtud lovlig Handling, hvorefter alle Medlemmer maa rette sig.

Delegeretmødet paabegyndte sine Forhandlinger Kl. ca. 2,15 Em. efter en kort Frokostpavse. Efter de første Punkters Behandling (Valg af Mødets Tillidsmænd o. s. v.) gik man over til det Spørgsmaal, der i Øjeblikket fanger alle Jernbanetjenestemændenes Interesse: Spørgsmaalet om Regeringens Stilling til Supplements Dyrtidstillæg for 1917 og Dyrtidstillægget for 1918.

Kredsformændene indledede dette Punkt og gennemgik Sagen, redegjorde for, hvor meget Regeringens Tilbud var, og hvad Centralorganisationerne krævede. Finansministerens og dermed Regeringens Stilling, var ikke meget imødekommende, og havde derfor hidført den nu foreliggende Situation, der som det første Resultat var det, at Dansk Jernbane Forbunds Kongres den 14. ds. saa godt som enstemmigt havde vedtaget at deponere Medlemmernes Pladsopsigelser hos Hovedbestyrelsen. Som Følge af hele det Forhold, vi stod i til Dansk Jernbane Forbund anbefalede Hovedbestyrelsen nu at give D. J. F. al den solidariske Støtte, man evnede ved at foreslaa de Delegerede, at D. L. F. fulgte Eksemplet og vedtog at deponere Pladsopsigelserne hos Hovedbestyrelsen, saaledes at Hovedbestyrelsen eventuelt kunde anvende disse, forsaavidt de forventede forestaaende Forhandlinger med Regeringen ikke skulde føre til et positivt Resultat.

Dette førte til en meget lang Diskussion, og det viste sig under Forhandlingerne, at en enkelt meget stor Afdelings Delegerede mødte med bundne Mandater, saaledes at disse Dele-

den Baggrund af fast Mandsvillie, som skaber den fornødne Respekt, saa vil det gaa hos os, som det gik i Norge! Samfundet vil ikke alene imødekomme os, det vil finde, at det er en Selvfølge at imødekomme os!

Thi saadan gaar det her i Verden. Tingene bøjer sig kun for dem, der vil. Det danske Samfund har ikke indtil dette Øjeblik haft Indtrykket af, at vi Tjenestemænd vilde frem mod bedre Kaar end de, som var os tildelt. Det har ikke haft nogetsaa dant Indtryk, fordi vi ikke har bibragt det et saadant.

Fra det Øjeblik, vore Pladsopsigelser er en Kendsgerning, vil det danske Samfund — ligesom det norske — blive yderst forbavset over, at det har været muligt for Statens Tjenestemænd at slæbe sig gennem Dyrtiden med de nugældende elendige Lønninger + Dyrtidstillægget. Det har ikke forundret Offentligheden før, af den letforstaaelige Grund, at det ikke har forundret Tjenestemændene selv mere, end at de har fundet sig deri. Vor Tid er nu en Gang ingen blødsøden Tid. Hvem lægger Mærke til ham, der sidder grædende ved Husmuren? Ingen eller næsten ingen; man har nok at gøre med sit eget, og Forholdene opfordrer saamænd ikke til Sentimentalitet. Nej, ham, der rejser sig op og slaar Næven i Bordet og siger nu kan det være nok, ham lægger man Mærke til. Man synes maaske til en Begyndelse, at det er en uforkammet og fræk Karl; men det ender med, at man skænker ham Opmærksomhed — og til sidst ser man paa ham med Velvillie og finder, at han i Grunden har Ret.

Denne vor Tids realistiske Leveregel har Tjenestemændene som Klasse haft noget svært ved at tilegne sig; det har kostet dem adskillige Millioner Kroner de sidste 3 Aar. Har den kostet Lærepenge nok?

Dette Spørgsmaal er vore Medlemmer nu stillet overfor. Kongressen har besvaret det for sit Vedkommende med et klart og ubetinget Ja!

*Besøg altid din Afdelings Møder
naar Du har fri*

gerede uanset den Overbevisning de kom til under Forhandlingerne mulig kom til at stemme mod Forslaget. — Denne Afdelings Medlemmer var derfor trommet sammen, og Delegeretmødet suspenderedes derefter 10 Minutter for at give denne Afdelings Medlemmer Lejlighed til at tage Standpunkt til Sagen. Dette lille Møde bragte det Resultat, at de paagældende blev løst fra Forpligtelsen til at stemme mod Forslaget, men kunde handle efter bedste Overbevisning.

Efter dette lille Ophold fortsatte Delegeretmødet atter Forhandlingerne, og den almindelige Stemning var for at følge H. B.s Forslag og at støtte den Opfattelse af Situationen, Hovedbestyrelsen havde.

Det pointeredes blandt andet af Kredsformændene, at den første Betingelse for at indgive de deponerede Opsigelser var den, at et meget stort Procenttal af Medlemmerne deponerede deres Opsigelse, dernæst at Forhandlingerne ikke medførte et forsvarligt Resultat, og for det tredje, at man var vis paa at gennemføre Kravet. Paa Hovedbestyrelsens Vegne forelagte Formanden følgende Forslag til Resolution:

„i Rigssituationen har nu paa fjerde Aar behersket vort Land.

Trods Statsmagtens regulerende Indgriben er Prisstigningen paa de nødvendige Livsfornødenheder efterhaanden steget til en Højde som gør, at Tjenestemændene nu stilles overfor en økonomisk Katastrofe.

De hidtil udbetalte Dyrtdstillæg har været utilstrækkelige til at opveje Prisstigningen. De af Centralorganisationerne rejste Krav om Supplementstillæg for 1917 og Dyrtdstillæg for 1918 tiltrædes fuldtid.

Dansk Lokomotivmands Forenings Delegeretmøde udtaler som sit Haab, at Regeringen forstaaer Tjenestemændenes vanskelige økonomiske Stilling og imødekommer de fremsatte Krav og ikke ved manglende Imødekommenhed tvinger Tjenestemændene ud i en Lønkamp.

Efter at Dansk Jernbane Forbund paa sin Kongres den 14. ds. har vedtaget kollektiv Pladsopsigelse som det Midde, det anser for paakrævet overfor en Situation, der kan opstaa, hvis Regeringen viser manglende Imødekommenhed, beslutter Dansk Lokomotivmands Forenings Delegeretmøde at anerkende Hovedbestyrelsens hidtidige Arbejde i denne Sag og bemyndiger Hovedbestyrelsen til, forsaavidt de bebudede Forhandlinger med Regeringen ikke medfører forsvarlige Resultater, straks at afkræve Medlemmerne deres Pladsopsigelser og iøvrigt bringe de Foranstaltninger til Udførelse som den maatte anse for nødvendige.

Aarhus, 15. September 1917.

Hovedbestyrelsen.

Resolutionen medførte en kort Diskussion, idet de fleste Talere støttede denne, og da den sattes under Afstemning ved Navneopraab, vedtoges Resolutionen med 95 „Ja“ mod 1 „Nej“. 1 svarede stemmer ikke og 2 var fraværende.

Det vakte stærkt Bifald da en af de ældste Lokomotivførere gik op paa Talerstolen og i en kort og klar Tale anbefalede at følge Hovedbestyrelsens Forslag, fordi der i den foreliggende Situation intet andet var at gøre. Som sidste Punkt paa Dagsordenen forelaa til Behandling „Forslag om midlertidig Forhøjelse af Diæterne“. Efter at Hovedbestyrelsens Kasserer kort havde anbefalet at forhøje Diæterne med 50 pCt. udspandt der sig en meget kort Diskussion, hvorefter Forslaget vedtoges. — Hermed var Dagsordenen udtømt, og efter at der var udbragt et Leve for Organisation og Hovedbestyrelsen skiltes de Delegerede i Haab om et gunstigt Resultat af de Beslutninger, der var truffet.

Der vil nu blive tilsendt samtlige Afdelingsformænd Landet over det fornødne Materiale til Brug ved den eventuelle Deponering af Opsigelserne.

Samtidig med at dette udsendes, følger et Cirkulære, hvis Indhold vi skal anmode d'Hrr. om nøje at gøre sig bekendt med, forinden videre foretages, og følge de deri angivne Instruktioner.

Betal dit Kontingent punktlig.

Restance gavner ingen

Fra Medlemmerne.

Dyrtdstillæg — Lønrevision.

Hvor længe skal Statsfunktionærene sulte endnu, inden de tvinger deres Organisationer til at sætte Bevillingsmyndighederne Stolen for Døren?

Hvor længe vil Statsfunktionærene, som allerede ved Lønningslovens Ikrafttræden (1908) var sejlet agterud, og som for hvert Aar der er gaaet siden er sakket yderligere ud, til Slut saa langt, at medens saa godt som alle

andre Erhverv, er gaaet frem og har tiltvunget sig rimelige Livsvilkaar, er en Statsfunktionær under Krigsaarene lønnet saaledes, at hans Købeevne i disse Aar er forringet med 2000 Kr. — jfr. Statens statistiske Bureaus Oplysninger om Prisniveauet — eller ca. 1 Aars Løn. Hvor længe vil han vedblive at være Tilskuere og se paa, at vore Medborgere kan faa Føde og Klæder, medens han og hans Familie maa mangle?

Naar Kreditten er stoppet, og det er en sørgelig Kendsgerning, at Statsfunktionærene nu er saaledes stillet, at der kun er et forsvindende Mindretal, som ikke har været henvist til den, hvor skal han da gaa hen og skaffe Føden? Udlaansbeløbene i de Laaneforeninger, Funktionærene er henviste til, er optagne langt frem i Tiden. Bankerne forlanger større Sikkerhed, end der kan gives, hvad skal han da? Skal han gaa til Aagerkarle? Det bærer mod fuldstændig Ruin. Hvad skal han da gøre? Skal han lade Kone og Børn sulte, og lade Tøjet — for ikke at sige Pjalterne af det — falde af dem, for Nyan-skaffelser er der ikke, og har ikke været, Raad til i længere Tid, og hvad skal han faa til at opvarme et Opholdsrum til sig og Familie til Vinteren?

Nu kan der maaske indvendes, at vi burde have underrettet vor Arbejdskøber — Staten — noget tidligere, at det nu var nødvendigt, at vore Livsvilkaar blev forbedret saaledes, at vi kunne leve, vel at mærke paa den Maade, at vi havde sagt: „Ærede Regering og Rigsdag. Statsfunktionærene har altid indtil Dato henvendt sig underdanigst, allerærbødigst o. s. v., naar vi har ønsket vore Livsvilkaar rykket op i Forhold til den øvrige Befolkning, men vi ved jo af Erfaring, at der skal beskæres og sjakres saaledes, at inden det i det hele taget bliver til noget, er vi atter bagude paa Grund af Smaaligheden og Sendrægtigheden. Dette Forhold agter vi ikke at finde os i længere. Denne Gang fordrer vi vore Krav gennemførte, og Kommissionerne, som nedsættes, skal ikke „væve Vadmel“ paa Spørgsmaalet, til de bliver graa af Ælde, for vi mangler Mad, vi mangler Klæder, og vi mangler Penge til at betale den Gæld med, vi er kommen i paa Grund af d'Herrers bri-

stende Evne eller Villie til at se, at det bærer mod Ruin for Statsfunktionærene. Vi fordrer, at vore Levevilkaar rykkes op i Lighed med den øvrige Befolkning. Vi vil ikke længere finde os i at være en Kaste, som de Handlende ser med Skepsis paa. Vi vil have Penge til at betale vore Livsfornødenheder med. Nu er det saaledes, at man skal være taknemlig mod dem, som haaner os mindst for vor Fattigdom, og som indlader sig paa endnu en Gang at give os Kredit, dette vil vi ikke finde os i længere, og hverken vi eller det Samfund, vi tjener, er tjent dermed. Hvorimod Sagførere og Pengeudlaanere lever højt paa vor Fattigdom.

Jeg skal som Eksempel oplyse, at det ikke alene er i det private Erhverv, at timelønnede Arbejdere har forstaaet at skaffe sig Ørenlyd for deres Krav. Statsbanerne har saaledes timelønnede Arbejdsmænd i Kh., til Arbejde, som ikke kræver Faguddannelse, som de under Akkord maa betale med ca. 100 Kr., ja mere, for en Uges Arbejde. Som fast ansat skal man jo mindst være Cand. polyt. med flere Aars Anciennitet for at opnaa denne Løn for sit Arbejde efter den gældende Lønningsslov. Ganske vist skyldes det Organisationerne i det private Erhverv, at de har faaet Priserne op saaledes, at Staten har maattet følge Trop for ikke at blive blokeret, og man kan være aldeles overbevist om, at det er Nødvendigheden, der har tvunget Staten dertil. Dette for at vise, hvad Organisationerne ude i Landet har udrettet, til Gavn og Glæde for deres Medlemmer, om ikke altid med det gode, saa er Resultaterne en Kendsgerning, en rimelig Betaling for Arbejdet.

Statsfunktionærernes Organisationer maa tage Lære af Tiden, og Medlemmerne er nu sultet saa længe, at det maa briste eller bære.

Zero.

Glem ikke at sende nødvendige Meddelelser til Hovedbestyrelsen og Bladet

Centralforsyning med Damp.

Det fra Gas- og Elektricitetsforsyningen i Byer kendte Centraliseringssystem, har man nu ogsaa forsøgt indført i et af Byen New Yorks Distrikter, saaledes at Forbrugerne kan købe deres Dampforsyning fra en Hovedcentral, og sparer at anskaffe hele Kedelanlægget. De behøver saaledes kun et System af Tilforsørsventiler, hvorigennem der tilføres højspændt Damp fra Centralen, og en Dampmaaler, der afvejer Rumfanget af Forbruget. Distriktets Beboere har saaledes til enhver Tid Adgang for Opvarmning og Kraft, og betaler kun for den Dampmængde, de forbruger.

Det første Anlæg af denne Type —, som sikkert vil blive efterfulgt af flere, da Systemet jo har saa iøjnefaldende Fordele med Hensyn til Økonomi, at en Diskussion herom er overflødig — har en Kapacitet paa 27,000 HK., som fordeles gennem vel isolerede Hovedledninger, der ligger under Gadeplanen, og som leverer Dampen til Forbrugerne, under et Tryk paa 100 lbs. pr. sq. inch. Anlæggets Kulforbrug er anslaaet til 900 Tons Kul pr. Dag.

I De forenede Stater

er man i den sidste Tid begyndt at bygge Træskibe efter en hidtil ukendt Maalestok. De store Jernbanselskaber har forpligtet sig til at tilvejebringe det nødvendige Materiale i Løbet af 5 Maaneder, og til Gengæld skal Værfterne kunne levere et Skib hver 10. Dag. Skibenes Størrelse bliver 5000 Tons, og skal have en Hastighed paa 16 Knob. De bygges alle efter en Standard Type, saaledes at Værfterne kun skal foretage Samlingen, hvad der jo noget forklarer denne forbavsende Leveringsdygtighed.

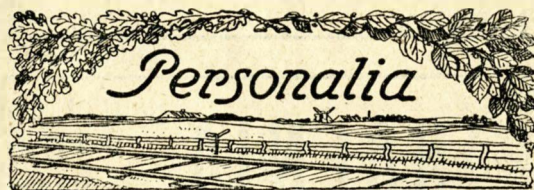
Det første Skib skal være færdigt 90 Dage efter, at Kølen er lagt, og klar til at tage Last en Maaned senere. Kølen til det ellefte Skib lægges umiddelbart efter, at det første Skib har forladt Slippen. Arbejdsstyrken skal omfatte 3000 Mand, som skal arbejde Dag og Nat paa Skift.

Dampens tærende Virkning paa Turbineskovle.

Den nordamerikanske Statsprøveanstalt har anstillet en Række Forsøg for at faa en rigtig Opfattelse af Kedeldamps skadelige og da specielt tærende Virkning paa Skovlene i Dampmaskiner. Ved Prøverne lod man en Metalkasse — 9 × 9 × 7 inches — virke som Udstrømningskammer, hvori Metalskovlholderne og selve Skovlene var fast anbragt under en Vinkel paa 10 Grader med Tudene. Foran Kamret var der opstillet en Dampbeholder med Ekspansions-Tude, konstrueret til 100 lbs. Tryk og 27 Tommer Vakuum.

De opstillede Skovle var forarbejdet af udhamret Messing, valset Nikkel, Kobber, Monel Metal, Parsons Metal og smedet Staal. Resultatet viste, at udhamret, drevet Metal stod sig bedst op til 3400 ft. pr. sec. Hastighed. Tabet var her 0,121, medens Monel-metallet havde 0,273 og Staalet 0,386. De andre Materialer kunde slet ikke komme op paa Siden af de førstnævnte.

Husk Indmeldelse i Hjælpefonden

Benaadet med Dannebrogsmændenes Hæderstegn:

Lokmester J. P. F. Cordsen, Kbhavns Godsbg., under 1. September 1917.

Traadt udenfor Nummer:

Ingeniørassistent under 17. Lønkl., E. Tüchsen, 2. Distrikt, Maskintjenesten, Aarhus, fra 1. Oktober 1917 til 30. September 1918.

Afskediget:

Lokfyrbøder L. M. J. Skagen, Frederikshavn, efter Ansøgning paa Grund af Svagelighed fra 31. Oktober 1917.

1. September 1917.

Forfremmet til Lokomotivfyrbøder er:

Lokfyrbøder P. Bøttern, Esbjerg, i Struer.
" V. Strunge, Aarhus H, i Korsør.

Ansæt som Lokomotivfyrbøder er:

Ekstrahaandværker A. A. C. Pedersen, Værkst., Nyborg, i Gedser.
> J. K. Andersen, Centralvkst., Aarhus, i Struer.

Forflyttet efter Ordre er:

Ingeniørassistent under 18. Lønkl., V. P. Mølgaard, Maskinkontoret, til 1. Distrikt, Maskintjenesten, Kbhavn.

Forflyttet efter Ansøgning er:

Lokfyrbøder N. C. Nielsen, Struer, til Esbjerg.
> H. L. M. Lytzen, Langaa, - Frederikshavn.
> K. P. Søndergaard, Gedser, - Langaa.

1. Oktober 1917.

Udnævnt af Hs. Maj. Kongen er:

Ekstramaskintegner, cand. polyt. T. Stohlschmidt, 3. Distrikt, Maskintjenesten, Struer, efter Ansøgning til Ingeniørassistent under 17. Lønkl. ved 2. Distrikt, Maskintjenesten, Aarhus.

Rettelse.

I Nr. 17 af nærværende Blad, 1. Side, 2. Sp., 1. Linie fra oven tilføjes efter Statsbaner: i Aaret 1913 afleveredes til de samme Jernbaner —

Bytning.

En Lokomotivfyrbøder i Struer kunde ønske at bytte med en Kollega i København eller Nyborg.

Billet mrkt. „Bytning“ indsendes til Bladets Kontor inden 8 Dage.

Hjertelig Tak.

For venlig Deltagelse ved min kære Mands, Lokomotivfører Bruuns sorgelige Død og Begravelse bedes alle modtage min hjerteligste Tak.

Marie Bruun.

HAFNIA

Samlet Forsikringsbestand
over 275 Mill. Kr.

Samlede Garantimidler
over 75 Mill. Kr.

Vi klæder dem paa alle 3 for ca. 1/2 Pris

Costumer { blaa & sort Serges kularte, engelske Alpaca graa & sorte.

Overstykker Alpaca & kul. Pigekjoler & Overstykker Drengetoj — Stortrøjer.

PRØVELAGERET
NØRREBROGADE 187 1.

35 Vestergade 35
o o o Ved Siden af „Bristol“

Er Københavns billige Kaffelager.

Husk dobbelt Vægt gives af alle Kvaliteter, for derved at bevise vore billige Priser paa vor extra Kvalitet, som sælges til vore almindelige Butikspriser 45 à 49 Ø. pr. 1/8 Kilo.

Ordre pr. Telefon inden 12 expederes samme Dag.

P. Stig Andersen Vinhandel

10 Hyskenstræde 10

DANSK CALORIC PUNSCH mrk. P. S. A.
Forlang den — Faas overalt.

NØRREBROS VINIMPORT - NØRREBROGADE 178
TELEFON: TAGA 1300

Rødvin: 90, 100. Portvin: 125, 150. Caloric Punch: 210, 250.
Rom: 210, 230. Cacao: 220. Cognac: 210. Martel: 280.

HUSK! CHRISTIAN SCHERF Herrelingeri

Stort Udvalg i Manchetskjorter, Undertøj, Hatte, Slips, Regnfrakker, Motortrækker.

NØRREBROGADE 164.

Bemærk! Mod Forevisning af Medlemskort erholdes 5 pCt. Rabat.

Husk
Hørkram- & Detailhandel

Vedbøkgade Nr. 10.

Udsalg af Kul, Koks og Brænde.
- Altid ekstra gode Kvaliteter -
Telf. Taga 922 x.

Konfektkældereren
Vesterbrogade 16

Største Udvalg i Confekt og Chokolade.
Tlf. Vester 2504 x

Tandlæge Frk. Sørensen

69, Istedgade 69,

Konsultation fra 10-7 Tlf. Vester 905 x
Hele Tandsæt fra 20 Kr.

Ældre Tænder omsættes billigt, Plombering og Tandudtrækning, Moderate Priser, Bedøvelse hver Dag Kl. 2.
Reparation udføres paa faa Timer,
Jernbanefunktionærer indr. 5 pCt.

Kolonialforretningen,

25 — Ægirsgade — 25

Ægte holl. Java-Kaffe

Kolonial og Material

☐ ☐ ☐ Georg Bestles Vine. ☐ ☐ ☐
P. ANDERSEN. Tlf. Taga 220 x.

Udgaar 2 Gange maanedlig. Redaktion: Vesterbrogade 98 a², Kjøbenhavn B. Tlf. Vester 2895 v.
Abonnementspris: 2 Kr. 50 Øre aarlig. Tegnes paa alle Postkontorer i Skandinavien.

Announce-Ekspeditioner: { For Kjøbenhavn: C. Hansen, Sommerstedgade 22², Telefon Vester 4011.
For Provinsen: L. Rasmussen, Hans Tausensgade 14, Odense. Telefon 2288.